

Talousvaliokunnan
kuuleminen 20.2.2026

EU:n kilpailukykyrahasto ja
Horisontti Eurooppa -ohjelma

EK:n keskeiset huomiot

- EU-tasolla tarjolla uudella tavalla sekä tiederahoitusta että yritysrahoitusta, joka parantaa tutkimusperäisten innovaatioiden siirtymistä Euroopan kasvuksi ja globaaliksi kilpailukyvyksi.
- Rahoituskriteereissä on varmistettava ns. “parhaiden hankkeiden perussääntö”.
- Rahaston fokus tulee pysyä strategisesti keskeisillä aloilla ja ehdotetuissa rahoitusikkunoissa, joilla on erinomainen korrelaatio Suomen vahvuuksiin.
- Vahva tuki rahaston rahoitusinstrumenttien kirjolle, joka poistaa aiempia rahoituksen pullonkauloja ja nopeuttaa tutkimuksen kaupallistumista kasvuliiketoiminnaksi merkittävästi.
- Varmistettava uuden kilpailukykyrahaston ja Horisontti Eurooppa -ohjelman tiivis yhteys, jolla estetään innovaatioiden karkaaminen Euroopan ulkopuolelle. Yhteydestä huolimatta Horisonttissa tulee jatkossakin olemaan tiedelähtöistä excellence -perusteista kilpailutettua tutkimusrahoitusta.
- Yhden luukun periaate ja kevyemmät menettelyt tärkeät vahvistamaan EU-rahoituksen houkuttelevuutta.
- Kansallisesti tulee luoda toimiva kokonaisuus EU- ja kansalliselle rahoitukselle. Business Finlandin rooli keskeinen, myös rahoitusneuvonnassa.

Suomen hyödyntämismahdollisuuksista

- **Pääperiaatteina avoin kilpailu ja korkein laatu**, jolloin 451 mrd. euron rahoituksesta voisi Suomeen kanavoitua **3 % rahoituksesta, eli noin 14 mrd. koko kaudella.**
- **Komission ehdotuksen mukaiset rahoituskriteerit**, jolloin Suomen kilpailuetu teknologisenä kärkimaana 'häviää' ja rahoituskriteerien ennakoitavuus erityisesti yrityksille haasteena. On vaikeaa arvioida Suomen mahdollisuuksia mutta **karkeasti arvioiden** se voisi olla **noin 2 %, eli noin 9 mrd. koko kaudella.**
- Rahoitus kohdistuu korkeakouluille, tutkimuslaitoksille ja yrityksille eri muodossa (avustukset, InvestEU -takaukset, pääomasijoitukset) synnyttäen myös investointikertoimia.
- Vertailun vuoksi nykykauden saannoista;
 - Horisontti Eurooppa -saantoarvio on 2,8 % eli 2,6 mrd. euroa (95,5 mrd. kokonaisrahoituksesta)
 - Innovaatiorahaston rahoituksesta noin 3,7 % (kokonaisrahoituksesta 2021-2025)

KIKY-rahasto; Missä Suomi on kärkimäa?

Digitaalinen johtajuus

- erityisesti tekoäly, kvantti- ja suurteholaskenta, 6G-verkot, puolijohteet ja kyberturvallisuus

Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen

- erityisesti vetyhankkeet, biopohjaiset raaka- ja polttoaineet, energiatehokkuusratkaisut, kriittiset mineraalit, teollisuuden uudet vähäpäästöiset materiaalit ja ratkaisut

Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruus

- erityisesti puolustusjärjestelmät ja -teknologia, avaruus- ja satelliittiteknologia, telematiikka ja digitalisaatio, kriittisten raaka-aineiden ja akkumateriaalien arvoketjut sekä kyberturvallisuus

Terveys ja bioteknologia, maatalous ja biotalous

- erityisesti biotalous, metsätalous ja terveysteknologia